Jaarverslag 2015

Sterk in versterken

instituut
voor maatschappelijk welzijn

Inhoud

3 Inleiding

4 Oplossingsgerichte Netwerkversterking

5 Profiel van de organisatie
5 Zelfredzaamheid
6 Vakmanschap

10 Zus

12 Bereik

14 Buurvrouw

15 Tevredenheid

16 Broer en schoonzus

18 Synergie

20 Buurman
24 Vriendinnen

26 Prijs
26 Organisatie
27 Deelrapportages en verantwoordingen

28 Oom en tante

Sterk in versterken

Een van de meest in het oog springende ontwikkelingen in 2015 is 'Zorg voor elkaar Breda' (ZveB). Een netwerk van gemeente, maatschappelijke instellingen (waaronder het IMW), professionals, vrijwilligers en Bredase inwoners. Dit netwerk biedt de mogelijkheid om de nieuwe taken op het gebied van werk, zorg en jeugd, die de gemeente gekregen heeft met de drie decentralisaties, in samenhang met elkaar uit te voeren. Het IMW maakt deel uit van de ontwikkelgroep ZveB en vormt samen met de gemeente Breda, MEE en WIJ de stuurgroep aanmeldpunt. In 2015 is er door de ontwikkelgroep een visiedocument gemaakt dat de basis vormt voor de doorontwikkeling van ZveB in 2016.
Dat dit geen gemakkelijk proces is, zal duidelijk zijn. We werken al lerend met elkaar in grotere en kleinere verbanden. Tot nu toe behaalde resultaten zijn o.a. één toegang voor vragen over zorg en hulp in het aanmeldpunt ZveB en betere verbinding tussen beroepskrachten en vrijwilligers in de wijken in Breda. De maatschappelijk werkers die voorheen deel uitmaakten van de vier Bredase Sociaal Teams werken nu binnen ZveB in de wijken.
Dat, onder invloed van bezuinigingen, organisaties hun hulpverlening aan cliënten bij financiële problemen afstoten is een andere belangrijke ontwikkeling. Wij vinden dat dit zo min mogelijk negatieve gevolgen mag hebben voor de betrokken cliënten. In 2015 zijn we dan ook het gesprek hierover aangegaan met de Stichting Maatschappelijke Opvang (SMO) en de Safegroup, met als doel de psychosociale hulp bij schulden over te nemen. Wel op een zodanige manier dat dit past in de visie en werkwijze van het IMW. Maatschappelijk werkers signaleren dat cliënten zich melden met complexere en zwaardere problematiek, vaak maken financiële problemen hier deel vanuit. Het strenger toepassen van regels door uitkerende instanties of belastingdienst draagt hiertoe bij.

We werken oplossingsgericht en stimuleren de cliënt het netwerk bij de hulpverlening te betrekken. We noemen dit oplossingsgerichte netwerkversterking. In 2015 is het oplossingsgericht werken op dusdanige wijze gecombineerd met het netwerkversterkend werken dat het bruikbaar is voor het maatschappelijk werk.
Deze manier van werken past goed bij de principes van de kanteling, namelijk burgers stimuleren verantwoordelijkheid te nemen voor de eigen situatie. Met als doel de zelfredzaamheid, samenredzaamheid en participatie te vergroten. De beschreven cases in dit verslag illustreren op welke manier het netwerk van een cliënt betrokken kan zijn bij de hulpverlening.
Naast deze cases wordt, net als vorig verslagjaar, aan de hand van zes indicatoren die van invloed zijn op de te realiseren maatschappelijke baat het jaarverslag opgebouwd. De indicatoren vakmanschap, tevredenheid, bereik, zelfredzaamheid, synergie en prijs vormen samen het binnen M&S Breda (Meedoen&Samenwerken) ontwikkelde toetsingskader.

Jeroen Berkhout I Directeur/bestuurder
April 2016

instituut
voor maatschappelijk welzijn

Oplossingsgerichte Netwerkversterking

Bij oplossingsgerichte netwerkversterking stelt de cliënt zijn eigen doelen of geeft de gewenste situatie aan en blijft zelf verantwoordelijk voor de stappen die hij zet om verandering te brengen in de huidige situatie.
De hulpverlener ondersteunt de cliënt in dit proces en gebruikt daarbij ook methodieken als systeemgericht werken en Triple P (positief Pedagogisch Programma). Altijd wordt daarbij uitgegaan van de eigen mogelijkheden en kwaliteiten van de cliënt en zijn netwerk en het behoud van de regie over het eigen leven. Dit leidt tot bij de cliënt en zijn situatie passende oplossingen voor de huidige problemen en het mogelijk voorkomen van problemen in de toekomst.

Het al dan niet aanwezige netwerk wordt samen met de cliënt in kaart gebracht. Het doel is een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van belangrijke relaties, krachten en talenten die aanwezig zijn in het eigen netwerk, die mogelijk al eens benut zijn in eerdere probleemsituaties. Op basis van dit overzicht is de cliënt beter in staat te beslissen wie hij wil en kan vragen mee te denken om de gestelde doelen of de gewenste situatie te bereiken. Dit gebeurt in een zogenoemde meedenkbijeenkomst. Door uit te gaan van de eigen mogelijkheden en talenten en de (interne) hulpbronnen, c.q. het eigen netwerk worden duurzamer oplossingen bereikt.

Het kan zijn dat de cliënt en zijn netwerk in staat zijn de gestelde doelen of de gewenste situatie zelf te bereiken. In andere gevallen kan de hulp van derden ook nodig zijn. Bijvoorbeeld van een vrijwilliger die nog niet tot het netwerk behoort of van een beroepskracht.
In situaties van huiselijk geweld wordt de methodiek Signs of Safety toegepast. Ook dit is een oplossingsgerichte benadering. Ouders, het sociaal netwerk rond het gezin en betrokken hulpverleners maken samen een veiligheidsplan gericht op de veiligheid van het kind.

Profiel van de organisatie

Waar staan we voor als IMW? Welke waarde willen we realiseren met de inzet van onze hulp- en dienstverlening?

Kernactiviteiten

Het IMW is een professionele eerstelijnsorganisatie voor psychosociale hulpverlening en sociaal juridische dienstverlening die zich in samenwerking met anderen richt op het helpen van mensen met persoonlijke, psychosociale of maatschappelijke problemen, teneinde hun zelfredzaamheid te herstellen, bevorderen of ondersteunen.

Maatschappelijke baat

Wij willen er zijn voor burgers die het, al dan niet met behulp van mensen uit hun directe omgeving, niet lukt de moeilijkheden waarmee ze geconfronteerd worden zelf aan te pakken. Zij zijn kwetsbaar omdat ze de mogelijkheden missen zich te ontwikkelen en leven in een omgeving die niet goed is voor hun welzijn of hebben geen of een beperkt netwerk. Het hebben van problemen kan het evenwicht verstoren tussen draagkracht en draaglast. Het (her)vinden van balans voorkomt langdurige ontwrichting.
Door een ingrijpende gebeurtenis kan iemand tijdelijk in een dergelijke situatie terechtkomen. Ondersteuning kan dan nodig zijn. Een deel van de cliënten klopt aan met acute problemen. Door de inzet van psychosociale crisishulpverlening wordt voorkomen dat de problemen een chronisch karakter krijgen. Maar ook worden door de inzet van professionele hulp ontruimingen van woningen en afsluitingen van nutsvoorzieningen voorkomen.

Veel cliënten van het IMW kampen met materieel-sociale problemen (60,6%). Voor hen is het belangrijk dat zij, met behulp van de ondersteuning van maatschappelijk werkers, sociaal raadslieden of vrijwillig medewerkers, uiteindelijk weer in staat zijn om zelfstandig of met behulp van het eigen netwerk een financieel gezonde huishouding te voeren. Dusdanig dat hun zelfredzaamheid versterkt is, ook waar het gaat om andere vragen of problemen. Burgers die de Nederlandse taal niet goed beheersen, niet mee kunnen in de digitalisering of geen weg weten in de ingewikkelde samenleving worden met sociaal juridisch advies en informatie geholpen. Zodanig dat zij zelf of met behulp van hun eigen netwerk in staat zijn om de mogelijkheden die de samenleving biedt aan wetten, regelingen en voorzieningen te benutten.
Niet altijd zijn bij afsluiting van het contact alle problemen opgelost maar ze zijn wel beter hanteerbaar geworden.

Zelfredzaamheid

Volwaardig kunnen meedoen, regie hebben over je eigen leven en zelf- en samen redzaam zijn.

De mate van zelfredzaamheid verschilt tussen de diverse groepen in de samenleving. Dat zien we ook terug bij de cliënten die zich bij ons melden. Voor sommigen geldt dat ze met een advies of een enkel gesprek weer goed zelf verder kunnen. Anderen hebben meer ondersteuning, meer gesprekken of zelfs langdurig hulp nodig. Het is het vakmanschap van de medewerker om goed zicht te houden op de verhouding tussen draaglast en draagkracht van de cliënt en te stimuleren dat de oplossing wordt ondersteund vanuit het netwerk. Daarnaast geldt dat ieder gesprek het laatste gesprek kan zijn. Als de cliënt aangeeft weer zelf verder te kunnen dan wordt het hulpverleningscontact afgesloten. Dit betekent overigens niet dat de cliënt niet nog eens terug mag komen. In dat geval wordt opnieuw gekeken welk doel de cliënt op dat moment wil bereiken en wie of wat hem daar het best bij kan helpen.
De maatschappelijk werker, sociaal raadsman, CJG medewerker en de vrijwillig medewerker zetten allen hun vakmanschap in om de cliënt te helpen die doelen te bereiken die de cliënt zich zelf heeft gesteld. Maatschappelijk werkers zien dat de groep cliënten die zelf of met het netwerk steeds meer gaat oppakken groeit.
In de wijken en rond de cliënt wordt gewerkt in netwerken daarbij oog hebbend voor de ontwikkelingen en de knelpunten in de samenleving.

Vakmanschap

Waar zijn we mee bezig geweest en wat hebben we bereikt met onze inzet in de diverse werksoorten?

Psychosociale Hulp bij Schulden

De maatschappelijk werkers van het team Psychosociale Hulp bij Schulden (PHS) pakken die situaties op waarbij er sprake is van complexe schulden. Veelal zijn de schulden erg hoog. De maatschappelijk werker en de cliënt werken aan overzicht over de schulden, onderzoeken of er sprake is van achterliggende problematiek, brengen de schuldhulpverlening op gang en creëren rust. Zodra dit gerealiseerd is, kan de cliënt, als dit voor de doelen die de cliënt heeft aangegeven te willen bereiken nodig is, verder begeleid worden door een maatschappelijk werker van ZveB in de wijk. Al dan niet samen met een van de budgetcoaches.
De maatschappelijk werkers van PHS worden door budgetcoaches en collega's van ZveB in de wijken regelmatig geconsulteerd. Dit i.v.m. hun kennis op het terrein van complexe schuldenproblematiek en de wet- en regelgeving omtrent schulden. Twee keer dit jaar is er een nieuwsbrief uitgebracht met informatie rond schuldhulpverlening. In 2016 gebeurt dit ieder kwartaal en wordt het een gezamenlijke nieuwsbrief van het team PHS en het Sociaal Raadsliedenwerk (SRW). Deze nieuwsbrief wordt ook beschikbaar gesteld aan externe contacten.
Een maatschappelijk werker van het PHS team werkt ook met inwoners met financiële problemen in de gemeente Moerdijk. De gemeente Moerdijk heeft het IMW hiervoor gevraagd. Naast het bieden van budgetbegeleiding aan 21 cliënten denkt zij ook actief mee in het verder ontwikkelen van de schuldhulpverlening in deze plaats, in nauwe samenwerking met de Kredietbank West-Brabant.
Iedere vrijdag zijn een maatschappelijk werker en een tweetal vrijwillig medewerkers aanwezig op de Voedselbank in Breda. De vrijwillig medewerkers gaan op basis van financiële gegevens na of er recht is op een voedselpakket. De maatschappelijk werker gaat in gesprek met degenen bij wie nog geen hulpverlening is gestart met het doel na te gaan of dit gewenst is. Immers, een beroep (moeten) doen op de Voedselbank kan een indicator zijn van ernstige financiële problemen. Hij is ook beschikbaar voor vragen van de vrijwillig medewerkers.

Preventieve schuldhulpverlening

De drie woningcorporaties, die deze hulpverlening inkopen, zijn tevreden met de bereikte resultaten. Het betreft huurders met beginnende schulden of huurders die hun woning dreigen kwijt te raken als ze hun financiële problemen niet aanpakken. Mensen die anders niet of te laat zouden aankloppen bij de hulpverlening worden bij twee maanden huurachterstand aangemeld door de woningcorporatie. Huurders zijn er zich vaak niet van bewust dat twee maanden huurachterstand al risicovol is. Achterliggende problematiek wordt op deze manier gesignaleerd en opgepakt.

Sociaal Raadsliedenwerk

Het Sociaal Raadsliedenwerk (SRW) verzorgt de sociaal juridische dienstverlening vanuit de vier Bredase Sociaal Juridische Gebiedsteams. Deze teams bestaan uit vrijwillig medewerkers en een sociaal raadsman. Zij werken in de regel op afspraak. Bij het gebiedsteam Noordoost bestaat ook de mogelijkheid langs te komen om een afspraak te maken. Korte enkelvoudige vragen worden dan zoveel mogelijk direct beantwoord.
De sociaal raadslieden zien steeds meer mensen met schulden en multi-problematiek. Dit betekent dat er veel samen wordt gewerkt met de maatschappelijk werkers in de wijken. In geval van schulden kunnen zij een inkomenscheck doen: kijken mee of de toeslagen waar men recht op heeft wel zijn aangevraagd, terugvorderingen zijn betaald, waar nodig uitstel van betaling is gevraagd en de belastingvrije voet goed is toegepast. Op basis van hun sociaal juridische achtergrond zijn zij goed in prioriteren.
Wat moet er het eerst worden opgepakt en wat kan eventueel op een later moment?
Met het COA zijn afspraken gemaakt over hulp aan de bewoners van AZC de Boschpoort. Veel vragen van deze bewoners betreffen het aanvragen van een DigiD en kindgebonden budget.
De lijnen zijn kort met de Belastingdienst, specifiek met het crisisteam van de Belastingdienst in geval van dreigende huisuitzetting, de backoffice toeslagen en het Centraal Invorderings Bureau (CIB).

In het kader van zelfredzaamheid stimuleren de sociaal raadslieden de cliënten zoveel mogelijk zelf te doen. Bijvoorbeeld het zelf bellen naar instanties of het invullen van formulieren. Ze schatten daarbij in wat haalbaar is voor een cliënt. Als er specifieke kennis nodig is om iets op te lossen dan pakken ze dit zelf op. Het komt ook voor dat het een cliënt niet lukt om iets te regelen bij een instantie. De sociaal raadsman moet dan soms als breekijzer fungeren.
In 2015 is er een middag georganiseerd door de stagiaire van het SRW voor het digitaal invullen van formulieren. Steeds meer moet digitaal worden aangevraagd. Mensen die de taal nog niet goed beheersen of niet bekend zijn met een computer hebben hier hulp bij nodig. Schrijnend is dat hun zelfredzaamheid wordt beperkt door de voortgaande digitalisering.
Ook de sociaal raadslieden zijn steeds meer preventief bezig. Zij hebben voorlichting gegeven aan de vrijwillig medewerkers, in de budgetcursus, in een reeks bijeenkomsten voor partners die willen gaan scheiden (Goed uit elkaar) en op de Vrijwilligersacademie.
In de maand maart heeft het Sociaal Raadsliedenwerk op diverse locaties open inlopen georganiseerd voor het krijgen van hulp bij het aanvragen van kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelasting. Van deze mogelijkheid is veel gebruik gemaakt.

Crisishulpverlening

Het waar mogelijk voorkomen van (verdere) escalatie van problemen in de relationele en gezinssfeer, is de reden dat we in Breda deel uitmaken van een netwerk van straf- en hulpverleningspartners. We helpen gezinnen waar sprake is van huiselijk geweld om hulp te aanvaarden, het geweld te stoppen en de achterliggende problemen aan te pakken. Het eigen netwerk van het gezin wordt betrokken om hierbij te helpen, de veiligheid van kinderen is steeds leidend. Vooral de maatschappelijk werkers van de twee crisisteams van het IMW houden zich bezig met crises op het vlak van huiselijk geweld. Het CTO (Crisis Team Overdag) pakt dergelijke situaties, die zich in Breda voordoen, overdag op. Buiten kantooruren gebeurt dit door de maatschappelijk werkers van de CMW (Crisisdienst Maatschappelijk Werk West-Brabant). Hun werkgebied is groter, zij verzorgen de psychosociale crisishulpverlening buiten kantoortijd voor het IMW, maar ook voor Trema, Surplus en de WijZijn Traverse Groep.

Buiten kantooruren is de CMW 25 maal door de Hulpofficier van Justitie betrokken bij een huisverbod.
In de aanpak van situaties van geweld maakt het geen verschil of er al dan niet een huisverbod wordt opgelegd. Als maatschappelijk werkers van de CMW hiermee bezig zijn geweest, melden zij dit altijd bij het Veiligheidshuis. Er volgt dan een bespreking in het Huiselijk Geweld Overleg (HGO), waar o.a. besproken wordt of Veilig Thuis, waar zij nog niet betrokken is, wordt ingeschakeld.
Het IMW neemt ook deel aan het HGO. Een belangrijk deel van de werkzaamheden die vroeger in het HGO werden gedaan, zijn nu verschoven naar de Triage Veiligheidshuis. Per 1 januari 2015 is Veilig Thuis namelijk gestart met deze Triage. Dit betekent dat politiemeldingen worden gescreend en als maatschappelijk werk nodig is, wordt dit per mail doorgegeven aan het CTO. De betreffende cliënten worden vervolgens uitgenodigd voor een gesprek met een maatschappelijk werker. Een maatschappelijk werker vanuit het IMW maakt deel uit van het Interventieteam Veilig Thuis. Dit Interventieteam is werkzaam in de regio West-Brabant en is een samenwerking tussen regionale partners. De coördinatie gebeurt door Veilig Thuis. Het team werkt volgens de principes van Signs of Safety met complexe en vooral zorgwekkende huiselijk geweld situaties.

Een maal per jaar worden alle gevallen waarbij geen huisverbod is opgelegd buiten kantooruren maar dit wel is overwogen met de politie doorgenomen, dit om de reden hiervan te achterhalen. In situaties waarbij sprake is van geweld en zeker als er kinderen bij betrokken zijn, is het belangrijk om in een zo vroeg mogelijk stadium hulp-verlening aan te bieden. Dit om het geweld zo snel mogelijk te stoppen en weer een veilige leefomgeving tot stand te kunnen brengen.

Vanaf 1 februari 2015 heeft de CMW de bereikbaarheidsdienst voor cliënten van MEE West-Brabant overgenomen. Dit is gebeurd na een bijscholing rond deze specifieke cliëntgroep. Het gaat om cliënten boven de 18 met een ver-standelijke beperking, die onder Wet langdurige zorg (Wlz) vallen of in aanmerking komen voor een indicatie.

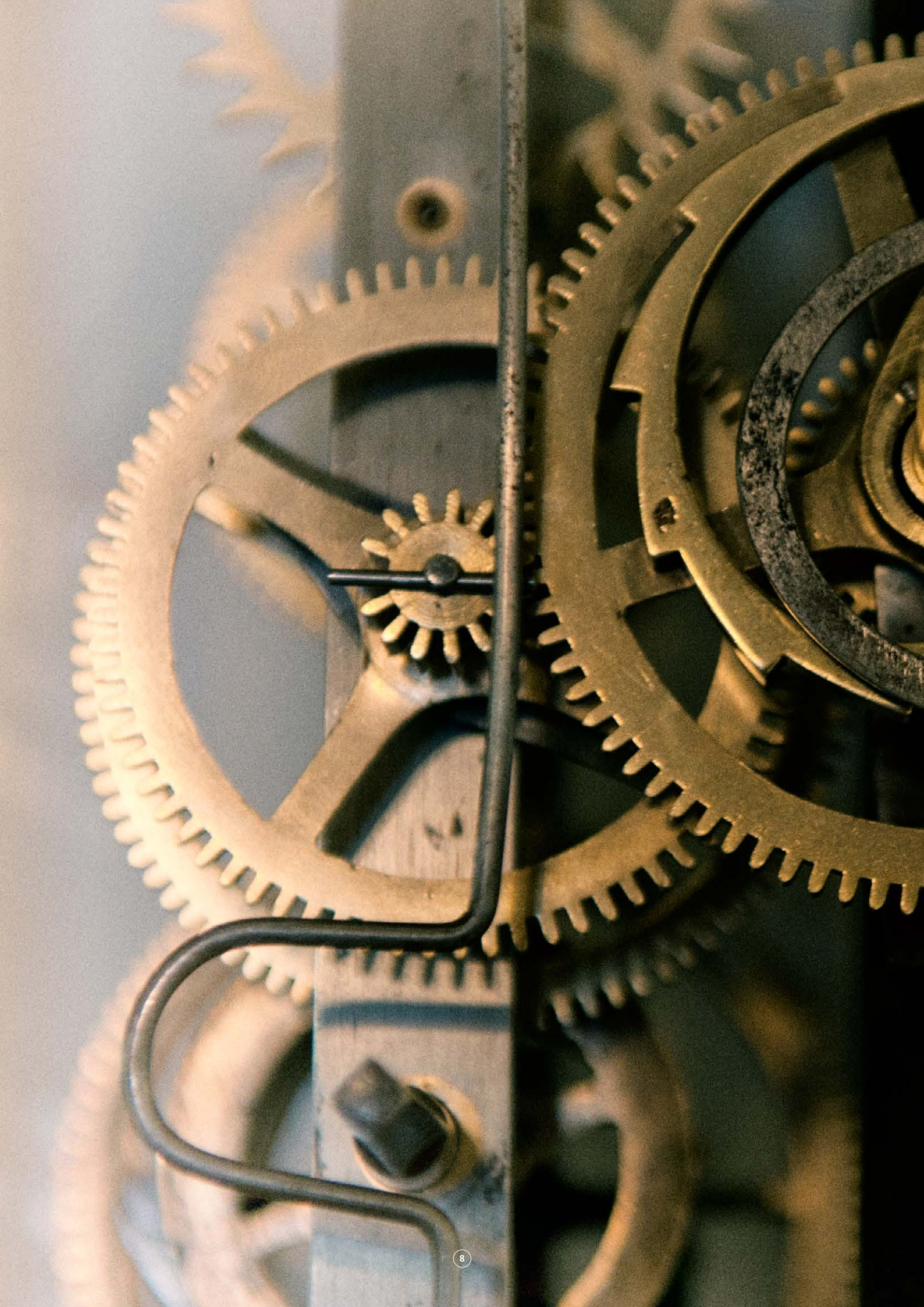

Maatschappelijk werk Alphen-Chaam en Baarle-Nassau

Door de korte lijnen blijft de samenwerking met de ketenpartners goed. In alle dorpen zijn er hometeams met huisartsen, wijkverpleging, gezinszorg, GGZ en Wmo-loket en maatschappelijk werk.
In Baarle-Nassau heeft de maatschappelijk werker tijdens een Mantelzorg café een workshop netwerkversterking verzorgd onder de titel 'hoe breid ik mijn netwerk uit'.

Nog steeds is de invloed van de financiële crisis merkbaar en ook hier is sprake van complexe situaties. Bijvoorbeeld door schulden uit eigen onderneming of verhuizing naar Nederland met als gevolg schulden in het buitenland.

Daarnaast is er hulp verleend in situaties van huiselijk geweld, begeleiding tijdens en na echtscheiding, rouwbegeleiding en psychische problematiek.
Het spreekuur in Chaam is verhuisd van de Geerhof, naar het Gezondheidscentrum, De Werf 1.
Deze locatie is laagdrempeliger, aangezien we met de huisartsen, logopedisten, fysiotherapeuten, psycholoog en prikpost in hetzelfde gebouw zitten. Mensen komen nu makkelijker naar het spreekuur en naar de vervolggesprekken.

Signaleren van problemen bij kinderen

Kinderen vormen een groep die extra aandacht van ons vraagt. De medewerkers zijn alert op hun kwetsbaarheid. Altijd wordt aandacht besteed aan de effecten van de problemen op de kinderen. Maatschappelijk werkers hebben oog voor de context waarbinnen de problemen zich voordoen en maken dit in de contacten met de ouders bespreekbaar. Dit geldt zeker ook voor situaties waarbij sprake is van echtscheiding, huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Bij ouderschapsreorganisatie staat het belang van het kind voorop. Het komt regelmatig voor dat er ook gesprekken met kinderen worden gevoerd.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft de Meldcode App 5 laten ontwikkelen met daarin de vijf stappen vanuit de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Een handige tool die inmiddels bij alle maatschappelijk werkers op hun iPad en/of mobiele telefoon is geïnstalleerd. Deze gebruiksvriendelijke app biedt veel informatie over de te nemen stappen en vervangt het interne IMW stappenplan huiselijk geweld en kindermishandeling. Het helpt de maatschappelijk werkers bij het maken van goede afwegingen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Zus

Charles is 53, woont alleen en voelt zich erg eenzaam. Hij is getrouwd geweest en al 10 jaar gescheiden. Hij heeft geen kinderen. Naast het contact dat hij met zijn zus Ada heeft is er eigenlijk niemand. Geen familie, vrienden of collega's van kantoor waar hij mee optrekt.

Sinds vorig jaar heeft hij iets gevonden waardoor hij weer meer onder de mensen komt. Charles gaat naar het casino. Eerst alleen in het weekend op vrijdag- en zaterdagavond. Nu gaat hij steeds vaker, ook door de week. Soms wint hij een flink bedrag maar nog vaker verliest hij. De schulden stapelen zich op. Al diverse keren is er een deurwaarder aan de deur geweest. Charles is radeloos als hij een brief krijgt waarin staat dat, als hij niet betaalt, hij zijn huis uit moet. Hij gaat die avond toch weer naar het casino, Charles is verslaafd.

Als hij naar de dokter gaat voor slaappillen vraagt deze wat door over zijn slechte slapen. Charles vertelt dat hij schulden heeft, maar vertelt niet waardoor hij zo in de problemen is gekomen. Hij krijgt het advies om naar het maatschappelijk werk te gaan. Met lood in zijn schoenen belt hij het telefoonnummer van Zorg voor elkaar Breda dat hij van de dokter heeft gekregen. Een vriendelijke mevrouw staat hem te woord. Hij vertelt haar dat hij graag hulp wil, omdat hij niet meer weet hoe hij zijn boodschappen moet betalen. Hij somt op wat hij zoal aan schulden heeft. Zij vraagt hem of hij iemand in zijn omgeving heeft die van deze problemen weet. En of hij die zou willen meenemen als hij een eerste gesprek met een maatschappelijk werker heeft. Charles schrikt daarvan maar belooft er over na te denken.

Die avond gaat hij naar Ada en vertelt haar wat er allemaal aan de hand is. Het is een opluchting dat hij het eindelijk aan iemand kan vertellen. Hij vertelt ook dat hij gokt en dat niet kan laten. Ada wordt eerst heel boos maar zegt uiteindelijk toe met hem mee te gaan naar het maatschappelijk werk. Die aardige mevrouw van de telefoon heeft er voor gezorgd dat hij is teruggebeld en dat er een afspraak is gemaakt voor een gesprek op de Willemstraat.

Als Charles en Ada bij de maatschappelijk werker zijn, laat hij alle rekeningen zien die hij al maanden niet meer betaalt. Er is achterstand bij de huur, gas en licht, zorgverzekering, een postorderbedrijf en nog wat losse rekeningen. Er hangt huisuitzetting boven zijn hoofd. Ada stimuleert hem om ook te vertellen dat hij gokverslaafd is.

Samen met de maatschappelijk werker maken Charles en Ada een plan om de schulden op te lossen maar ook om dit in de toekomst te voorkomen. Ada zegt toe de achterstanden van de huur, het gas en licht en zorgverzekering te betalen. Dit omdat Charles, in het verleden, zoveel voor Ada en haar gezin heeft gedaan en ze niet wil dat hij dakloos wordt. De andere schulden zijn dermate complex dat, in overleg met de Kredietbank, een regeling in het minnelijk traject wordt getroffen. Charles gaat in behandeling voor zijn gokprobleem. Zolang als nodig is beheert Ada zijn bankpasje, worden zijn rekeningen automatisch betaald en haalt hij bij Ada een bedrag per week op voor zijn boodschappen.

Bereik

Met welke vragen of problemen zijn we bezig geweest?

We zien een afname van het aantal aanmeldingen in het maatschappelijk werk en Sociaal Raadsliedenwerk. Onduidelijk is of dit te verklaren is door de kanteling. Immers als blijkt dat cliënten bij aanmelding bij het Aanmeldpunt ZveB zelf, al dan niet met behulp van hun omgeving of van een vrijwilliger, hun problemen kunnen aanpakken wordt er geen traject meer gestart bij het IMW.

Een groot percentage van de cliënten die door de maatschappelijk werkers van het IMW worden begeleid heeft materieel-sociale problemen (60,6% Breda en dorpen). Als er sprake is van financiële problemen is dit in de regel niet het enige probleem.

Maatschappelijk werk Breda

Problematiek (trajecten)	**2014**	**2015**
Materieel-sociaal	1407 (60%)	1278 (62%)
Relationeel	547 (24%)	468 (23%)
Psychosociaal	382 (16%)	330 (15%)
Totaal	**2336**	**2076**

Maatschappelijk werk dorpen

Problematiek (trajecten)	**2014**	**2015**
Materieel-sociaal	62 (37%)	49 (42%)
Relationeel	51 (30%)	38 (34%)
Psychosociaal	56 (33%)	26 (24%)
Totaal	**169**	**113**

Materieel-sociaal: problemen rond inkomen, besteding, huisvesting, vorming/opleiding, arbeid en maatschappelijke organisaties.
Relationeel: problemen in de relatie met partner, ouder/kind, anderen, slachtoffer/geweld en cultuurverschil.
Psychosociaal: problemen met gezondheid, scheiding, psychische problemen, verwerking, eenzaamheid, identiteit, verslaving en overig.

Crisisdienst Maatschappelijk Werk West-Brabant

	2014	**2015**
Aantal oproepen	259	234
Problematiek		
Huiselijk geweld, mishandeling (w.o. huisverbod)	56%	56%
Relaties	15%	14%
Dakloos	14%	9%
Intrapsychisch	4%	4%
Verslaving	2%	3%
Slachtoffer	8%	9%
Overig	1%	5%

De Crisisdienst West-Brabant (CMW) werd 234 keer ingeschakeld in 2015 buiten kantoortijd. In 119 keer van dit totaal was er persoonlijk contact thuis, in opvang (ook cellencomplex) of elders. De andere cases werden telefonisch afgehandeld. Zij werden 25 keer betrokken door de Hulpofficier van Justitie bij een huisverbod in West-Brabant en Tholen. 20 keer werd er gebruik gemaakt van opvang bij de Safegroup; in 14 situaties is er bij de Stichting Maatschappelijke Opvang Breda geplaatst.

Crisisteam overdag en huiselijk geweld

Vanuit	Aantal
HGO	99
Triage Veilig Thuis	142

Sociaal Raadsliedenwerk

	2014	2015
Aantal contacten	7276	7237
Aantal onderwerpen	10433	9914
Problematiek*		
Uitkeringen en inkomen		23%
Bezwaar inkomstenbelasting		11%
Toeslagen		24%
Kwijtschelding gemeentelijke belasting		11%
Schulden		10%
Consumentenzaken		3%
Vreemdelingenrecht		6%
Regelingen en voorzieningen		3%
Overig		9%

**I.v.m. gewijzigde indeling zijn geen vergelijkende cijfers opgenomen*

Kwetsbare Bredanaars

Evenals voorgaande jaren is door de afdeling Onderzoek en Informatie van de gemeente Breda, in opdracht van WIJ, MEE en IMW, onderzoek gedaan naar het bereik onder kwetsbare burgers. De resultaten van het onderzoek, die in 2015 zijn gerapporteerd (cijfers op basis van gegevens 2014), onderstrepen ook nu weer onze doelstelling dat we er zijn voor mensen in kwetsbare posities.
Het onderzoek maakt gebruik van risicoprofielen die door het Nicis Institute zijn ontwikkeld. Deze risicoprofielen hebben betrekking op de onderwerpen: huisvesting, welbevinden/gezondheid, opleidingsniveau, samenstelling van het huishouden, etniciteit en sociaal economische status.
Het rapport laat zien dat 89% van de cliënten van het IMW één of meer risicofactoren heeft, 32% heeft 3 of meer risicofactoren. Het aandeel risico-Bredanaars dat van de verschillende IMW-hoofdproducten (maatschappelijk werk en Sociaal Raadsliedenwerk) gebruik maakt, is vele malen groter dan het aandeel Bredanaars zonder risicofactor.

In 14% van de gevallen blijken ook andere organisaties uit het onderzoek betrokken te zijn. Onvolledige gezinnen en etnische minderheden maken relatief veel gebruik van de hulpverlening van het IMW. Autochtonen maken relatief minder gebruik. In Fellenoord, Doornbos-Linie, Haagpoort, Heuvel en de 4 woonbuurten van Hoge Vucht maken bewoners meer gebruik van het IMW dan elders.

Maatschappelijk werk

1,5% van de Bredanaars maakt gebruik van het maatschappelijk werk. Het meest in de leeftijdscategorie van 35 tot 54 jaar. De gemiddelde leeftijd van de MW-cliënten is 37 jaar. Relatief veel onvolledige gezinnen (5,3%) en etnische minderheden: Marokkanen (3,6%), Turken (3,3%), Surinamers (4,1%) en Antillianen/Arubanen (5,7%). Onder autochtonen is dit percentage 1,1%.

Sociaal Raadsliedenwerk

In totaal maakt 0,8% van de Bredanaars gebruik van het Sociaal Raadsliedenwerk. Het meest in de leeftijdscategorie van 45 tot 55 jaar. De gemiddelde leeftijd is 46 jaar. In het woongebied Hoge Vucht/Doornbos-Linie wordt veel van deze dienst gebruik gemaakt. In de woonbuurten Geeren-Zuid, Fellenoord en Geeren- Noord is het gebruik het grootst. Relatief veel onvolledige gezinnen (2,5%) en etnische minderheden: Marokkanen (3,8%), Turken (2,0%), Antillianen/Arubanen (2,8%) en Surinamers (2,3%). Onder autochtonen is dit percentage 0,3%.

Buurvrouw

Aysen is in 2014 gescheiden en woont met haar dochtertje van drie op een kamer in de binnenstad. Ze wil uiteindelijk graag een eigen huis. De kamer heeft ze gevonden via een kamerverhuurbedrijf. Toen ze de kamer huurde heeft ze een huurcontract getekend, huurtoeslag via de belastingdienst aangevraagd en ook gekregen. Dit omdat ze het grootste gedeelte van haar inkomen moet besteden aan huur.

Tot ze een brief krijgt van de belastingdienst lukt het haar goed om rond te komen. Het is geen vetpot, ze kan geen nieuwe spullen kopen maar is er trots op dat ze het voor elkaar krijgt. En nu staat er in de brief dat ze meer dan 1500 euro moet terugbetalen aan de belastingdienst. Ze snapt er niets van en gaat huilend met de brief naar haar buurvrouw Annet met wie ze een goed contact heeft. Volgens Annet, die nog studeert, staat er dat ze geen recht heeft op huurtoeslag. Waarom dat is begrijpt ze ook niet.

Annet heeft juist vorige week een afspraak bij het Sociaal Raadsliedenwerk gehad omdat er iets mis was met haar studiefinanciering. “Misschien weten zij wat er aan de hand is” legt ze Aysen voor. Ze wil best wel even voor haar bellen en met haar meegaan, twee horen immers meer dan een.

De sociaal raadsman met wie ze de afspraak hebben leest de brief en legt uit dat de belastingdienst denkt dat er sprake is van een zogenaamde toeslagpartner. Iemand waarmee ze samenwoont en het inkomen deelt. Hij vraagt hoe ze woont: heeft haar woonruimte een voordeur en een huisnummer? Heeft ze een eigen douche en toilet en een keukentje? Heeft ze een huurcontract getekend? Al deze vragen kan Aysen met ja beantwoorden en Annet kan dit bevestigen. Zij woont immers in hetzelfde pand op kamers.

De sociaal raadsman maakt een nieuwe afspraak met Aysen en vraagt haar het huurcontract mee te nemen. Hij gaat haar helpen bezwaar aan te tekenen tegen deze beslissing.
De belastingdienst behandelt het bezwaar en erkent dat ze uit zijn gegaan van de verkeerde gegevens en Aysen hoeft geen huurtoeslag terug te betalen. De huurtoeslag wordt weer gewoon (met terugwerkende kracht) gestort.

In de periode dat ze geen toeslag kreeg heeft ze geld geleend van een familielid, anders had ze geen eten kunnen kopen. Dit geld kan ze nu gelukkig weer terugbetalen. Aysen is blij dat ze het advies van Annet kreeg om naar het Sociaal Raadsliedenwerk te gaan. Anders waren zij en haar dochtertje misschien nu wel dakloos geweest.

Tevredenheid

Wat doen we om de kwaliteit van onze hulp- en dienstverlening op niveau te houden? Om maatwerk te leveren en een bijdrage te leveren aan duurzame oplossingen?

Het IMW hanteert een eigen kwaliteitssysteem dat is gebaseerd op het HKZ-certificatieschema voor Maatschappelijke Hulp- en Dienstverlening. Dit systeem is meer aangepast aan de huidige ontwikkelingen van netwerksamenwerking. Naar verwachting zal eind 2016 duidelijk worden of het door de MOgroep te ontwikkelen landelijke kwaliteitsschema een meerwaarde voor onze organisatie betekent.

In december is het keurmerk 'Goed Geregeld' behaald dat wordt uitgereikt door het NOV (Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk). We hebben dit keurmerk gekregen omdat we als organisatie het vrijwilligerswerk op een aantrekkelijke manier georganiseerd hebben. Het certificeringsproces is begeleid door een adviseur van Breda Actief. Vrijwillig medewerkers zijn nauw betrokken geweest bij dit proces. Het certificaat is in 2016 uitgereikt.

VOG en beroepsregistratie

Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).
De maatschappelijk werkers zijn geregistreerd in het beroepsregister Registerplein, degenen die in CJG verband werken in het SKJ (Stichting Kwaliteitsregister Jeugd). In 2016 staat het Registerplein ook open voor sociaal raadslieden. Registratie in een beroepsregister betekent dat voldaan moet worden aan de eisen van registratie. In geval van inschrijving in het SKJ is het hebben van een VOG die niet ouder is dan 3 maanden een vereiste. Beide registers stellen eisen t.a.v. het onderhouden en ontwikkelen van competenties. Te realiseren door het volgen van scholing en intervisie of het uitvoeren van functie gerelateerde activiteiten. De registers bewaken dat alles voldoet aan de door hen gestelde eisen.

Deskundigheidsbevordering

Jaarlijks wordt 1% van de begroting gereserveerd voor deskundigheidsbevordering. De beroepskrachten kunnen een aanvraag doen voor individuele scholing. Daarnaast wordt er collectieve scholing aangeboden. In 2015 zijn de maatschappelijk werkers collectief geschoold in psychopathologie voor volwassenen (RINO) en oplossingsgerichte netwerkversterking (inhoudelijk ondersteuner). De leden van het Jeugdteam hebben deelgenomen aan de scholing psychopathologie jeugdigen en adolescenten (RINO).
Aan de vrijwillig medewerkers is gevraagd waar hun scholingsbehoefte ligt, zowel als groep als individueel. Uit deze inventarisatie is het scholingsprogramma voor 2016 voortgekomen.
Het Sociaal Raadsliedenwerk kan, als er scholingsvragen zijn rond nieuwe wet- of regelgeving, een beroep doen op het eigen netwerk. De advocatuur, ATEA-groep, Kredietbank West-Brabant, Rosmalen Gerechtsdeurwaarders Breda of het Juridisch Loket zijn bereid scholing aan hen te verzorgen.
Naast scholing zijn er ook intervisiebijeenkomsten al dan niet begeleid door de inhoudelijk ondersteuner.

Tevredenheidsmeting

Twee tevredenheidsmetingen zijn uitgevoerd onder cliënten van het IMW. Cliënten van het maatschappelijk werk geven een gemiddelde waardering van 7,9. Bij de tevredenheidsmeting Sociaal Raadsliedenwerk 2014-2015 geven de bezoekers van de Sociaal Juridische Gebiedsteams het cijfer 8,8.
Daarnaast wordt bij aanvang en afsluiting van de hulpverlening de zogenaamde schaalvraag gesteld. Cliënten kunnen met een getal tussen 0 tot 10 aangeven hoe zwaar het probleem voor hen weegt. Gemiddeld wordt bij afsluiting een positieve stijging van 1,7 punten aangegeven.

Klachtbehandeling

In 2015 zijn vijf klachten bij het IMW binnengekomen. Vier klachten zijn via bemiddeling door een lid van het managementteam opgelost. Eén klacht is door de onafhankelijke Klachtencommissie behandeld. De Klachtencommissie heeft geoordeeld dat de organisatie correct heeft gehandeld.

Broer & schoonzus

Joke is 39 en vier jaar geleden werkloos geraakt toen het bouwbedrijf waar ze als administratieve kracht werkte failliet ging. Joke woonde toen krap twee jaar op zichzelf. Tot die tijd heeft ze altijd bij haar moeder gewoond. Ze heeft een oudere broer Wim. Toen haar moeder overleed kon ze niet in de gehuurde eengezinswoning blijven en is ze verhuisd naar een appartement met een vrij hoge huur. Nooit had ze hoeven nadenken over haar financiën, ze betaalde haar moeder wat kostgeld maar het meeste kon ze besteden aan kleding, verre groepsreizen en haar hobby fotograferen. Sparen deed ze niet.

Reizen was eigenlijk het enige dat ze alleen ondernam, verder deed ze alles met haar moeder samen. Vrienden heeft ze niet en toen ze niet meer werkte viel ook het contact met haar collega's weg.
Joke's wereld stortte in toen haar moeder overleed. Ze had nergens meer zin in, zelfs niet in fotograferen. In korte tijd bouwde ze veel schulden op, betaalde haar vaste lasten niet meer, kocht op afbetaling dingen die ze eigenlijk niet nodig had. Ze raakte volledig het overzicht kwijt en ineens stond de deurwaarder aan de deur en dreigde ze uit huis gezet te worden.

Via de Kredietbank West-Brabant (KWB) is ze in contact gekomen met een maatschappelijk werker en een budgetcoach. Er heeft schuldsanering door de KWB plaatsgevonden en Joke zit nu in budgetbeheer totaal om te voorkomen dat de vaste lasten niet betaald worden. Inmiddels heeft ze een bijstandsuitkering waardoor haar financiële armslag nog kleiner is geworden.

De budgetcoach helpt haar met het op orde houden van haar huishoudboekje. Stimuleert haar de brieven te openen die binnenkomen en actie te ondernemen als dit nodig is. Samen met de maatschappelijk werker is Joke gaan kijken hoe ze regie over haar eigen leven kan krijgen. Weer werk kan vinden en de dood van haar moeder kan verwerken. Ze is al goed op weg, het alleen wonen valt haar steeds minder zwaar en ze is aan het solliciteren.

Over haar financiële huishouding is ze nog erg onzeker. Niet dat ze het niet snapt maar ze is bang iets verkeerd te doen. Hier heeft ze nog een steuntje in de rug bij nodig.
De maatschappelijk werker heeft samen met haar gekeken wie in haar directe omgeving hierbij zou kunnen helpen. Joke heeft nog een oudere broer Wim die getrouwd is met Sophie. De maatschappelijk werker vraagt na bij Joke of ze denkt dat haar broer en schoonzus het goed met haar voor hebben en haar misschien hiermee willen helpen. In het gesprek dat hier op volgt spreken ze af dat Joke ook Wim en Sophie en de budgetcoach voor een volgend gesprek (netwerkbijeenkomst) uitnodigt om samen te bespreken wat de beste oplossing is.

In deze bijeenkomst geven haar broer en schoonzus aan dat ze haar willen ondersteunen en samen met haar, zo lang dit nodig is, mee willen kijken naar haar financiën. Dit gaan ze vier maanden proberen, de budgetcoach blijft nog even als steuntje in de rug en de maatschappelijk werker blijft op de achtergrond aanwezig voor vragen. Na vier maanden wordt gekeken of het naar tevredenheid gaat. Als dat zo is zullen de contacten met de budgetcoach en de maatschappelijk werker worden beëindigd. De klantmanager van de Kredietbank West-Brabant, die door de maatschappelijk werker op de hoogte wordt gebracht van de gemaakte afspraken, kan hierachter staan. Het contact met deze klantmanager blijft bestaan zolang de sanering loopt.

Synergie

Hoe ziet onze samenwerking er uit? Op welke manier bundelen we krachten?

Zorg voor elkaar Breda

Aanmeldpunt

Als je vragen of problemen hebt weet je niet altijd direct de weg naar de juiste organisatie te vinden. Om burgers hierbij te helpen is het aanmeldpunt Zorg voor elkaar Breda georganiseerd. Bij dit aanmeldpunt kan men telefonisch en per mail terecht met vragen rond zorg en hulp. In 2016 geldt dit ook voor vragen rond de Wmo. Burgers weten het aanmeldpunt steeds beter te vinden.
Het team dat deze vragen behandelt bestaat uit vrijwilligers en beroepskrachten. Het IMW neemt met maatschappelijk werkers deel aan dit aanmeldpunt. Altijd wordt met degene die om hulp vraagt, onderzocht wat de vraag precies inhoudt en wie in de directe omgeving zou kunnen helpen. Als deze hulp of ondersteuning niet voldoende is of niet beschikbaar dan wordt gekeken of de inzet van een vrijwilliger of een organisatie nodig is. In die gevallen wordt met de hulpvrager afgesproken op welke manier de informatie over de vraag en de gemaakte afspraken aan de betreffende organisatie wordt doorgegeven. Als maatschappelijk werk of sociaal juridische dienstverlening nodig is, wordt deze vanuit de vier districten in Breda, dicht bij huis, geboden.

Maatschappelijk werk

Het maatschappelijk werk van het IMW maakt in 2015 deel uit van de vier Sociaal Teams in Breda, die verder bestaan uit consulenten van MEE en maatschappelijk werkers van WIJ. Deze teams zijn opgegaan in Zorg voor elkaar Breda. De teams kijken zelf wat nodig is in een district en wat het beste werkt. Mensen kunnen nog steeds terecht op de open inloopspreekuren maatschappelijk werk. Als zij zich telefonisch of per mail bij het aanmeldpunt hebben gemeld of bij een van de partners wordt er een afspraak gemaakt voor een eerste hulpverleningsgesprek.
In Noordoost zijn gezamenlijke spreekuren opgezet met de ATEA-groep en wijkverpleegkundigen. Op deze manier kan snel gebruik gemaakt worden van elkaars expertise.
In de teams worden regelmatig derden uitgenodigd voor overleg. Besproken wordt hoe het best samengewerkt kan worden en knelpunten kunnen worden uitgewisseld. Voorbeelden van gasten zijn leden van de PvdA-fractie, Impegno, Novadic-Kentron, GGz-Breburg en sociaal rechercheurs van de ATEA-groep.
In Noordoost is er een netwerk ontstaan van in de wijk werkzame hulp-, dienst- en zorgverleners (ATEA-groep, Formulierenbrigade Werk aan de Wijk, Hart voor Brabant Noord, Inloop voor Elkaar, Stichting Rechtswinkel, wijkagent en wijkverpleegkundigen). Zij hebben een gezamenlijke folder ontwikkeld met daarin alle spreekuurtijden en adressen.
In Noordwest wordt veel samengewerkt met o.a. de ATEA-groep, CJG en Werk aan de Wijk. Ook hier wil men graag gezamenlijke spreekuren opzetten. De huidige locatie is hiervoor jammer genoeg niet geschikt.
De Wmo-klantmanagers van de gemeente Breda en de maatschappelijk werkers treffen elkaar tijdens overlegsituaties rond cliënten of op een daarvoor ingesteld Wmo vragenuurtje in de wijken. Een klantmanager Wmo van centrum/Belcrum is bijvoorbeeld één maal per week voor overleg aanwezig op de Willemstraat.

De maatschappelijk werkers zijn in de wijken ook alert op problematiek die daar veel voor komt. Zoals eenzaamheid. Rond kerst is er bijvoorbeeld door de maatschappelijk werkers in Zuidwest samen met enkele alleenstaande wijkbewoners een kerstlunch georganiseerd. Ieder teamlid heeft hiervoor twee cliënten uitgenodigd. In Zuidoost zijn de maatschappelijk werkers bezig themaochtenden voor alleenstaande ouders voor te bereiden die in 2016 worden uitgevoerd. Dit is een project dat is voortgekomen uit een middag voor IMW maatschappelijk werkers met als thema 'maatschappelijk werker in de wijk' waarbij extra de aandacht is gevestigd op de materieel sociale problematiek in de wijken.
Begeleiding van dak- en thuislozen vindt plaats vanuit de ZveB teams in de wijken. Een contactpersoon draagt er zorg voor dat de begeleiding van deze cliënten volgens de binnen Centraal Onthaal gemaakte afspraken verloopt.

Lokale Integrale Schuldhulpverlening

Het team Psychosociale Hulp bij Schulden (PHS) werkt samen met de Kredietbank West-Brabant (KWB) en de ATEA-groep binnen de Lokale Integrale Schuldhulpverlening (LIS).
In 2015 is de KWB gestart met Traject 51, een Amersfoorts diagnose-instrument waarmee gekeken wordt wat de cliënt kan helpen om zijn financiële problemen op te lossen. De maatschappelijk werkers van PHS zijn door de KWB gevraagd mee te denken over en mee te werken aan de implementatie van Traject 51 in Breda. Als eerste resultaten zien de maatschappelijk werkers dat de cliënt en zijn problematiek op deze manier beter in beeld komen, er sprake is van een snellere informatie uitwisseling tussen de klantmanager van KWB en de maatschappelijk werker en er een completer aanbod is van schuldhulpverlening. In 2016 wordt e.e.a. verder ontwikkeld.
De budgetconsulent is steeds meer bezig met preventieve activiteiten zoals het samen met de KWB verzorgen van een budgetcursus. In 2015 zijn er vijf cursussen gegeven. Daarnaast geeft zij veel voorlichting aan groepen burgers of aan hulp- en dienstverleners. In het kader van de week van het geld in maart hebben naast de budgetconsulent verschillende IMW'ers ook meegewerkt aan activiteiten op basisscholen over het omgaan met geld.
De KWB ontwikkelt een website waardoor er veel meer informatie op het gebied van geld en geldzaken beschikbaar komt die burgers helpt financiële vragen of problemen, waar dit kan, zelf uit te zoeken of aan te pakken. De budgetconsulent is nauw bij dit proces betrokken. In 2016 zal deze website de lucht ingaan.

In het kader van de landelijke aandacht voor armoede en schulden heeft de MOgroep (onze werkgeversorganisatie) het IMW benaderd als best practice op het gebied van schuldhulpverlening. Dit vanwege de integrale schuldhulpverlening die wij in Breda samen met de Kredietbank West-Brabant en de ATEA-groep vormgeven. Breda valt onder een van de arbeidsmarktregio's die zich onderscheiden door hoge werkloosheid of een grote stijging van de werkloosheid. In 2016 worden er door de MOgroep rondetafelgesprekken georganiseerd waar onverwachte partners uit de samenleving kunnen aanschuiven zoals bedrijven maar ook hulp- en dienstverleningsorganisaties. Doel is te komen tot onderlinge versterking en aanpak van de armoede- en schuldenproblematiek.

Werkgroep ZZP

In de werkgroep ZZP (zelfstandigen zonder personeel) wordt gekeken naar hun specifieke problematiek en gezocht naar mogelijke oplossingsrichtingen. In deze werkgroep zijn naast het Sociaal Raadsliedenwerk ook de Belastingdienst, accountantskantoor Ernst & Young, gemeente Breda, Kredietbank West-Brabant, Ondernemersplatform en Rosmalen Gerechtsdeurwaarders Breda vertegenwoordigd.

Maatwerkvoorzieningen 'bijstand door derden' en 'woonlasten'

De gemeente Breda heeft in 2015 het IMW subsidie ter beschikking gesteld om snel en effectief financiële middelen in te kunnen zetten die het mogelijk maken dat Bredase cliënten met financiële problemen kunnen blijven participeren in de maatschappij of voorkomen dat de schuldenlast toeneemt of complexer wordt. Ook netwerkpartners vanuit de Zorg voor elkaar teams in de wijken en vanuit het stedelijk Bemoeizorg team konden een aanvraag indienen.
De aanvragen variëren van enkele tientjes voor openbaar vervoer tot enkele duizenden euro's voor tandartshulp.

Tevens heeft de gemeente Breda samen met de woningcorporaties een fonds in het leven geroepen dat moet voorkomen dat mensen uit huis worden gezet en gebruik moeten gaan maken van dure opvangvoorzieningen. De uitvoering ligt bij de Kredietbank West-Brabant, Stichting Maatschappelijke Opvang en het IMW. Zij behandelen en beoordelen de aanvragen van cliënten die zij begeleiden.
De beoordeling van de aanvragen voor beide maatwerkvoorzieningen die door de maatschappelijk werkers worden gedaan, vindt binnen enkele dagen plaats door drie MT leden. Op deze manier kan er snel gehandeld worden en kunnen de gestelde doelen gerealiseerd worden. De toegekende middelen worden direct ter beschikking gesteld.

Daar waar een aanvraag is toegekend is het duidelijk dat het positief bijdraagt aan de doelen van de maatwerkvoorziening en deel uitmaakt van het met de cliënt afgesproken hulpplan. Beide voorzieningen zijn vooralsnog tijdelijk. Zij worden in 2016 geëvalueerd. Het IMW zal aandringen op continuering van deze maatwerkvoorzieningen.

André en Josje hebben sinds vijf jaar een relatie en wonen samen in een portiekflat.
Ze hebben elkaar op het werk ontmoet. Josje is 30 en André 35, allebei hebben ze een lichte verstandelijke beperking.

Een jaar geleden gaat het fout. André drinkt steeds meer, gedraagt zich soms agressief en raakt zijn baan kwijt. Ze houden het huis niet meer schoon en zorgen niet meer goed voor hun twee katten. Omdat de kater in huis sproeit stinkt het hele huis. De buren klagen over de stank.
De begeleiding die ze in de beginjaren van hun relatie kregen, willen ze niet meer. Ze willen zelfstandig zijn. Niet steeds iemand aan de deur die zegt dat je beter kunt stoppen met drinken of je kater moet laten steriliseren. De huismeester, die wel eens een praatje aanknoopt met André, krijgt in de gaten dat Josje en André niet zelf in staat zijn hun problemen op te lossen. Ook wordt hij regelmatig benaderd door buren die klagen over de stank. Hij maakt zich zorgen over het stel en neemt contact op met het Meldpunt Zorg & Overlast bij de GGD.

Het Bemoeizorg team wordt ingeschakeld. De maatschappelijk werker gaat samen met een collega teamlid van Novadic-Kentron en de huismeester op bezoek bij Josje en André. Al snel wordt duidelijk dat de leefsituatie onhoudbaar is geworden. Het huis is volledig vervuild.
De maatschappelijk werker gaat samen met Josje en André na met wie zij allemaal contact hebben of hebben gehad. Zijn er familieleden, kennissen, buren die het mogelijk goed met hen voor hebben? Er blijkt iemand uit de buurt te zijn waar André wel eens mee spreekt en die hij wel vertrouwt. Hij vindt het goed dat de maatschappelijk werker met deze Kees contact opneemt. Kees zegt direct ja op de vraag of hij aanwezig wil zijn bij de zorgconferentie die de week erop zal plaatsvinden. Hij en zijn vrouw maken zich al een tijdje zorgen om het stel en hebben het er samen wel eens over gehad op welke manier zij hen kunnen helpen.

Op de drie zorgconferenties zijn naast Josje, André en Kees ook iemand van de woningcorporatie, MEE en de twee leden van het team Bemoeizorg aanwezig. Samen brengen ze in kaart wat er moet worden aangepakt en wat ieders rol kan zijn. Er worden duidelijke afspraken gemaakt zodat ieder maar vooral ook Josje en André weten waar ze aan toe zijn en wat ze zelf moeten doen om hun situatie te verbeteren.
André krijgt begeleiding voor zijn drankprobleem bij Novadic-Kentron. Josje en André accepteren hulp bij het schoonhouden van hun huis. Ze krijgen er ook steeds meer plezier in het huis netjes te houden. Een stimulans is dat de woningbouwvereniging gaat helpen de woning op te knappen. De kater wordt gesteriliseerd en Kees bezoekt hen bijna dagelijks om een oogje in het zeil te houden. Dit helpt Josje en André om zich aan de gemaakte afspraken te houden.
André is nog niet van de drank af maar weet zich wel beter te beheersen.

Buurman

Bemoeizorg

Bemoeizorg is stedelijk georganiseerd, het team bestaat uit medewerkers vanuit GGz-Breburg, Novadic-Kentron en het IMW. Aanmeldingen komen voornamelijk binnen via het Meldpunt Zorg & Overlast bij de GGD West-Brabant. Personen binnen het netwerk of zorg-, hulp- en dienstverleners kunnen mensen aanmelden waar zij zich zorgen over maken. Veelal gaat het om mensen met psychiatrische en/of verslavingsproblemen in combinatie met problematische schulden die hun problemen onvoldoende onderkennen (zorgwekkende zorgmijders). Teamleden zoeken contact met de aangemelde personen en waar dit kan met hun netwerk om hulpverlening op gang te brengen en als dit nodig is toe te leiden naar reguliere hulpverlening.

De bemoeizorgers zien steeds meer ouderen die eenzaam zijn, in een isolement terecht zijn gekomen en zich verwaarlozen. Daarnaast neemt de groep verwarde mensen op straat toe. Ook worden steeds meer jongeren aangemeld die nog of weer bij hun ouders in huis wonen. Het gaat dan bijvoorbeeld om kinderen die het vanwege hun psychiatrische problemen niet redden zelfstandig te wonen.
De maatschappelijk werkers nemen structureel deel aan de MASS overleggen (maatschappelijk steunsystemen). Deze overleggen zijn bedoeld om problematische situaties te signaleren, te bespreken en hulp op gang te brengen. De MASS overleggen leveren korte lijnen op en een grotere slagkracht. In Breda zijn er vier en t.b.v. Alphen-Chaam en Baarle-Nassau één. Per MASS verschillen de deelnemers. Rond cliënten worden regelmatig zogenoemde zorgconferenties georganiseerd om gezamenlijk tot een plan van aanpak te komen. Als het voor de cliënt helpend is, neemt de cliënt en/of iemand uit het directe netwerk deel aan dit overleg.

Op basis van het Toetsingskader is de manier van werken van het team herijkt en is een plan van aanpak gemaakt rond onderwerpen als tevredenheid van cliënten en ketenpartners en communicatie.
Op initiatief van het team hebben twee wethouders en de bestuurders van de drie organisaties meegelopen met een teamlid. Doel van dit initiatief was inzicht te geven in het werk van dit team en haar maatschappelijke belang.

RUPS

RUPS is een regionaal uitstapprogramma gericht op sekswerkers die willen stoppen met dit werk. Het IMW voert dit programma samen met de gemeente, politie en GGD in opdracht van de GGD Zeeland uit voor Breda.

De Bredase Rups valt onder de regio Zeeland en West-Brabant en is onderdeel van een landelijk programma dat ondersteund wordt vanuit het ministerie van Veiligheid en Justitie. De maatschappelijk werker ondersteunt de sekswerker op die leefgebieden waar dit noodzakelijk is. Het uiteindelijke doel is een stabiele leefsituatie met ander werk of een andere vorm van dagbesteding.

AMIF

AMIF (Asiel, Migratie en Integratiefonds) is een Europees fonds dat projecten financiert die een van de volgende doelen beogen te realiseren: bevorderen van de oriëntatie op Nederland, in het kader van participatie de toeleiding naar de arbeidsmarkt, bevorderen van beheersing van de Nederlandse taal en bevorderen van maatschappelijke participatie. In Breda wordt AMIF uitgevoerd onder de naam ‘Integratie door wijkparticipatie’.

Maatschappelijk werkers vanuit PHS (Psychosociale Hulp bij Schulden), de budgetconsulent en sociaal raadslieden zijn, samen met andere partners in Breda, betrokken in wat in dit kader wordt aangeboden en voeren deze activiteiten ook uit.

Het Bredase totaalaanbod is bedoeld om statushouders beslagen ten ijs te laten komen op alle levensgebieden zoals op het wegwijs raken in de stad, op het gebied van de arbeidsmarkt, scholingsmogelijkheden, regelingen en voorzieningen, wet- en regelgeving, cultuur, sport en taal. Specifiek geven wij voorlichting over sociale zekerheid en het omgaan met geld.

Asielzoekers en vluchtelingen

In 2015 is de psychosociale hulpverlening voor bewoners van de Boschpoort in Breda, een voorziening van het Centraal Orgaan Asielzoekers, voortgezet. De aan het centrum verbonden huisarts draagt zorg voor de verwijzing naar het IMW. Door het Sociaal Raadsliedenwerk zijn 105 cliënten geholpen en door het maatschappelijk werk 17.

CJG

Met de veranderingen in het jeugddomein neemt het CJG (Centrum Jeugd en Gezin) een belangrijke plaats in de zorgtaak die de gemeente heeft voor jeugd en jongeren. Huisartsen zijn beter geïnformeerd over de mogelijkheden van het CJG en verwijzen dan ook regelmatig door. Dit geldt ook voor andere hulp- en dienstverleners. Er wordt steeds meer samengewerkt in de wijken met maatschappelijk werk en met de Wmo wijkteams. De verbinding met het CJG vanuit de Wmo wijkteams wordt gemaakt door zogenoemde grenshulpverleners.

Als er activiteiten zijn in de wijken zijn CJG'ers waar dit nuttig en nodig is aanwezig. Voorbeelden zijn het Brabantpark festival, opening van een buurthuis, de straatspeeldag. Tijdens de opvoedweek in oktober zijn er ook veel activiteiten door het CJG georganiseerd.
Op scholen wordt er veel samengewerkt met de intern begeleiders. Ouders nemen ook steeds meer zelf contact op met de school CJG'er. Goede ervaringen van andere ouders en de informatie via social media maken dat ouders beter weten wat CJG'ers voor hen en hun kinderen kunnen betekenen.

Preventie maakt een belangrijk onderdeel uit van de werkzaamheden van de CJG'ers. Op scholen zijn de school CJG'ers ook regelmatig beschikbaar voor ouderavonden. In Baarle-Nassau heeft de school CJG'er bijvoorbeeld een thema avond verzorgd over begrenzen. Het ging daarbij om grenzen t.a.v. alcoholgebruik en social media. Sommige scholen vragen de school CJG'er voorlichting te geven aan leerlingen. De CJG Nieuwsbrief wordt ter informatie doorgestuurd naar alle scholen.
Er is steeds meer interesse om als vrijwilliger actief te zijn binnen het CJG. Dit geldt zowel voor volwassenen als voor jongeren. Zij werken bijvoorbeeld mee aan activiteiten in de wijk, helpen mee in de begeleiding van gezinnen of zijn actief als cursusleider positief opvoeden.

Samen met de transitie heeft ook de kanteling invloed gehad op de manier van werken binnen het CJG. Ouders worden aangesproken en benaderd vanuit hun verantwoordelijkheid als ouders. Steeds meer is er sprake van dwang en drang waar het kind de dupe dreigt te worden van de situatie. In die gevallen moet er wel worden geïntervenieerd en moet de CJG'er proactief aan de slag.
Door de overheveling van taken naar de gemeenten is een van de taken van de CJG'er ook het schrijven van beschikkingen. Samen met de ouders wordt gekeken wat er nodig is voor het kind, wat ouders en omgeving zelf kunnen en welke specialistische hulp er eventueel verder nog nodig is. Er is een groot scala aan specialistische zorgaanbieders. Zeker met de kleinere zorgaanbieders lukt het steeds beter om hulp op maat te realiseren. Zowel in hulpaanbod als in duur.

Eén keer is in 2015 door medewerkers van het Jeugdteam i.s.m. het Sociaal Raadsliedenwerk, ORO (ouderschaps-reorganisatie) maatschappelijk werkers en een advocaat een reeks van vier bijeenkomsten georganiseerd onder de titel 'Goed uit elkaar'. De doelgroep zijn ouders die overwegen te gaan scheiden.
De onderwerpen die aan bod komen zijn voor- en nadelen van een scheiding, het effect op de kinderen van het uit elkaar gaan van de ouders, de financiële gevolgen, de echtscheidingsprocedure en de rol van een advocaat of mediator. Deze preventieactiviteit wordt ook in 2016 georganiseerd.

Mbo

Het schoolmaatschappelijk werk mbo wordt door drie maatschappelijk werkers op de ROC Colleges verzorgd.
Dit zijn Cingel College, Radius College, Vitalis College en het Florijn College. Dit geldt ook voor leerlingen van De Rooi Pannen. In het mbo komen de leerlingen overal vandaan, ook van buiten Breda.
Jongeren boven de 18 dreigen tussen wal en schip te raken als het gaat om hulpverlening. In Breda is dit probleem onder de aandacht en is de gemeente samen met mensen uit het veld in gesprek om te kijken wat er voor deze groep extra gedaan moet worden.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

De VVE biedt een educatief aanbod voor kinderen met een (dreigende) ontwikkelings- en taalachterstand. De medewerker die al enkele jaren de stedelijke coördinatie VVE vanuit het IMW verzorgt heeft in december de functie overgedragen aan een nieuwe collega.
De coördinatie heeft zich ook in 2015 gericht op het zorgdragen voor innovatie en verbeteren van de werkwijze zoals het verder vormgeven en ontwikkelen van de Doorgaande Lijn. Dit houdt het beschrijven en uitvoeren in van een doorgaande taal- zorg- en leerlijn met één inhoudelijke regie. In 2014 zijn de eerste zes clusters van samenwerkende voorscholen en basisscholen hiermee gestart. in 2015 zijn er vier clusters bijgekomen. Ouderbetrokkenheid is een speerpunt van de gemeente Breda in het VVE beleid. Met een door de Onderwijsinspectie toegekende hoogste score heeft Breda een voorbeeldfunctie voor andere gemeenten.

Inloop Wegwijs

De Stichting Maatschappelijke Opvang (SMO) heeft in het Faam gebouw voor haar cliënten 'Inloop Wegwijs' georganiseerd. Hier kunnen cliënten terecht met vragen over o.a. het invullen van (digitale) formulieren, toeslagen en uitkeringen. Het IMW is gevraagd hiervoor enkele vrijwillig medewerkers in te zetten. Deze vrijwillig medewerkers werken samen met vrijwillig medewerkers en beroepskrachten vanuit de SMO. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met het Sociaal Raadsliedenwerk. In 2016 zal gekeken worden of het zinvol is in de Faam regelmatig een spreekuur Sociaal Raadsliedenwerk te laten plaatsvinden.

Basis GGZ

Ook dit jaar is het IMW betrokken bij de activiteiten van het Platform Geestelijke Gezondheid. Dit is een netwerkorganisatie waarin naast patiënten belangenverenigingen, zorgverzekeraars, gemeenten en eerste- en tweedelijns GGZ-zorgaanbieders participeren. Dit platform heeft zich beziggehouden met het vormgeven van de Basis GGZ en het komen tot ketenafspraken met betrokken disciplines zoals huisarts, psycholoog en maatschappelijk werk.

Contacten met de opleiding

We vinden het belangrijk om goede contacten te onderhouden met de afdeling Sociale studies van de Avans Hogeschool in Breda. 2e en 3e-jaars studenten lopen stage en 4e-jaars studenten worden in de gelegenheid gesteld af te studeren door het uitvoeren van een afstudeeronderzoek. In 2015 is gestart met een onderzoek rond de implementatie van oplossingsgerichte netwerkversterking. Enkele staf-, MT leden en maatschappelijk werkers hebben opgetreden als extern beoordelaar bij de accreditatie van de opleiding en bij de toetsing van de vakken communicatie, oplossingsgericht werken en schuldhulpverlening. Samen met de Kredietbank West-Brabant heeft een maatschappelijk werker een college over schuldhulpverlening verzorgd aan 2e-jaars studenten.
Het IMW maakt deel uit van de werkveld adviesraad en de strategische werkveld adviesraad van Avans.

Vriendinnen

Een half jaar woont Brenda nu weer in Breda, ze heeft een betaalbare kamer kunnen vinden via een makelaar. Vijftien jaar geleden, op haar veertigste, is ze samen met haar man Frans verhuisd naar België toen hij bij zijn zwager in het garagebedrijf kon gaan werken. Brenda en Frans hebben elkaar ontmoet toen ze 35 was, ze hebben geen kinderen.
Een jaar geleden is Frans na een herseninfarct overleden en wilde Brenda graag terug naar Nederland. Ze heeft nooit zo kunnen wennen in België. Niet dat ze nog veel contacten heeft in Nederland. Haar ouders zijn al jaren geleden overleden en ze heeft geen broers en zussen. De paar vrienden die ze heeft wonen allemaal in België.

Het valt haar allemaal erg tegen, ze heeft moeite met het alleen zijn en het lukt maar niet om werk te vinden. Ze slaapt slecht, piekert veel en is erg somber. Als ze met een verstuikte enkel bij de huisarts komt vertelt ze haar dat ze zo somber is. De huisarts geeft haar het adres van het maatschappelijk werk bij haar in de buurt en adviseert om daar eens te gaan praten. De maatschappelijk werker met wie ze een gesprek heeft vraagt wat ze wil bereiken. Brenda geeft aan dat ze haar leven in Nederland weer wil opbouwen, een huis en werk wil vinden maar ook vrienden wil maken. Weer plezier kunnen hebben, maar ook met anderen kunnen praten over Frans. Ze mist hem zo verschrikkelijk.
De maatschappelijk werker vraagt haar naar haar netwerk voor ze naar België vertrok. Ze maken samen een overzicht op papier en bespreken met wie ze graag weer contact wil hebben. Brenda komt uit op vier vroegere vriendinnen waar ze voor haar huwelijk intensief mee omging. Na haar huwelijk is dat verwaterd en nadat ze naar België is verhuisd is het contact met hen helemaal gestopt. Ze spreekt af te gaan kijken of ze hen weer kan opsporen. Dat lukt haar, twee van hen vindt ze via internet en twee via de ouders van deze vriendinnen die ze nog wist te wonen. Alle vier vinden het leuk om haar weer te zien en drie van hen blijken nog onderling contact te hebben.

Langzaamaan gaat het weer beter met Brenda. Via de broer van een van haar vriendinnen heeft ze inmiddels werk voor vier dagen gevonden als receptioniste bij zijn bouwbedrijf. Ook haar wens een huis te vinden is uitgekomen. Een buurman van een van haar vriendinnen verhuurt woningen, via hem heeft ze nu een prachtig driekamer appartement. Regelmatig spreekt ze met haar vriendinnen af en eigenlijk is het weer snel net zo vertrouwd als vroeger.

Prijs

Financiële verantwoording

	Resultaat 2015	Begroting 2015	Resultaat 2014
Baten			
Subsidies	4.532.507	4.305.546	3.595.636
Overige opbrengsten	169.506	149.557	158.671
Onttrekking voorziening herhuisvesting	--	56.000	--
	4.702.013	**4.511.103**	**3.754.307**
Lasten			
Personeelskosten	3.666.424	3.479.602	2.933.109
Huisvestingskosten	313.690	390.600	380.260
Afschrijvingskosten	38.916	75.000	35.798
Overige bedrijfskosten	321.509	368.400	408.872
	4.340.539	**4.313.602**	**3.758.039**
Financiële baten en lasten			
Financiële lasten	-1.076	--	-851
Financiële baten	30.799	20.000	33.060
	29.723	**20.000**	**32.209**
Resultaat boekjaar	**391.197**	**217.501**	**28.477**

Organisatie

Het Instituut voor Maatschappelijk Welzijn is een voornamelijk door de overheid gesubsidieerde instelling met een directeur/bestuurder en een Raad van Toezicht.

Personeelsopbouw

Vrijwillig medewerkers

De ontwikkeling van de laatste jaren, dat een steeds groter deel van de hulp- en dienstverlening binnen het IMW wordt geboden door vrijwillig medewerkers, heeft zich doorgezet.
Op 31 december 2015 waren in totaal 77 vrijwillig medewerkers actief op inmiddels zes deelgebieden. Steeds vaker melden zich hoger opgeleiden aan.
Nog steeds houdt het grootste gedeelte zich bezig met budgetcoaching (60). 8 vrijwillig medewerkers maakten deel uit van het Sociaal Raadsliedenwerk. 4 zorgden in nauwe samenwerking met een maatschappelijk werker voor de indicaties voor een voedselpakket van de Voedselbank. 2 bemensten samen met medewerkers van Centraal Onthaal de balie van Centraal Onthaal in het stadskantoor. 1 gastvrouw en 1 gastheer zorgden er op de wijkkantoren voor dat de cliënten op een prettige manier werden ontvangen, maar verrichtten soms ook voorkomende administratieve taken. In 2015 is er een nieuwe functie bijgekomen voor vrijwillig medewerkers namelijk bij 'Inloop Wegwijs' (SMO). Hier was een vrijwillig medewerker actief.
In 2015 zijn er 31 nieuwe vrijwillig medewerkers bijgekomen en hebben er 14 afscheid genomen. 4 van hen vanwege het aanvaarden van een baan.

Betaald medewerkers

Het IMW had aan het eind van het verslagjaar 92 betaalde personeelsleden in dienst (voltijd en deeltijd).
85% vrouwen en 15% mannen. De gemiddelde leeftijd van het personeel was in 2015 46 jaar (leeftijdsopbouw: jonger dan 30 jaar: 9%, tussen de 30 en de 40 jaar: 27%; 17% veertigers; 50 jaar of ouder: 47%).
Er zijn 24 betaald medewerkers aangenomen en 4 verlieten in 2015 de instelling. Op 31 december waren er 3 stagiaires. Ook werd er gebruik gemaakt van de diensten van 1 medewerker via uitzendbureau 65+.

Huisvesting

In 2014 zag het er naar uit dat het centraal kantoor eind 2015 verhuisd zou moeten worden naar een andere locatie. Dit i.v.m. een aflopend huurcontract. Het contract is inmiddels verlengd tot in ieder geval eind 2018. Alle panden die het IMW huurt, ook in de wijken, worden door meerdere hulp- en dienstverleners gebruikt. Bijvoorbeeld door samenwerkingspartners vanuit het CJG, de gemeentelijke wijkteams Wmo, Werk aan de Wijk, Bewonerscomité Muizenberg, ATEA-groep, FIOM, Stichting Adoptie, De Basis, Impegno, Homerun, NMI, Buurtbemiddeling en een psycholoog.
Mede door de uitbreiding van de formatie met CJG medewerkers is de druk op de locaties groot en is er behoefte aan uitbreiding van het aantal m2. De eerste oriëntatie op benodigde ruimte en geschikte locaties is in 2015 gestart.

Raad van Toezicht

De raad bestond in 2015 uit 6 leden en houdt toezicht op de organisatie volgens de leidraad van de governance code Welzijn & Maatschappelijke dienstverlening. 2 leden hebben in 2015 afscheid genomen. Een open procedure op basis van een vastgesteld profiel heeft geleid tot het invullen van deze vacatures.
Ook dit jaar heeft de directiebeoordeling volgens de in deze code gemaakte afspraken plaatsgevonden.

Cliëntenraad

De vorm van een vaste raad past onvoldoende bij de huidige netwerksamenwerking. Samen met netwerkpartners zal gekeken worden op welke manier dit het best geregeld kan worden. Het meten van de mate van tevredenheid van cliënten kan hier onderdeel van uitmaken.

Deelrapportages en verantwoordingen

Naast het jaarverslag levert het IMW over 2015 ook nog de volgende deelrapportages en verantwoordingen:

- Toelichting bij de verantwoording 'Totaal subsidie activiteiten Breda' in de jaarrekening 2015
- Verslag maatschappelijk werk dorpen (gemeente Alphen-Chaam en Baarle-Nassau)
- Verslag schoolmaatschappelijk werk mbo (ROC Colleges en De Rooi Pannen)
- Verslag VVE (gemeente Breda)
- Verslag inzet huiselijk geweld (huisverbod) + Huiselijk geweld Overleggen (HGO) in de Veiligheidshuizen (gemeente Breda)
- Verslag preventieve schuldhulpverlening (woningcorporaties)
- Verslag Budgetcoaches (gemeente Breda)
- Verslag RUPS
- Dienstverlening aan Kwetsbare Bredanaars door het IMW
- Bemoeizorg (gemeente Breda), vanuit stedelijk team

Oom en

Vorig jaar zomer zijn de ouders van Aukje (14 jaar) en Bas (11 jaar) gescheiden. De laatste jaren maakten hun ouders heel vaak ruzie. Aukje en Bas ontvluchtten het huis regelmatig en gingen dan naar hun oom en tante, die in de buurt wonen.

Het ging zo slecht thuis dat er een gezinsvoogd voor de kinderen is benoemd om de ouders te ondersteunen bij de opvoeding. Al van kleins af zijn er problemen met Aukje, ze legt moeilijk contact en kan weinig externe prikkels verdragen. Voor haar is rust en regelmaat belangrijk. Zeker de laatste jaren ontbrak dit thuis, bovendien waren vader en moeder het vaak niet met elkaar eens over de opvoeding. Het ging helemaal fout toen vader een nieuwe relatie kreeg en van de ene op de andere dag met haar ging samenwonen. Moeder is hierover erg boos en wil eigenlijk niet dat Aukje en Bas in contact komen met de nieuwe vriendin van vader. De kinderen wonen bij hun moeder maar zij kan dit door al de problemen eigenlijk niet aan.

Op de scholen van de kinderen maakt men zich zorgen om hen. Aukje zit inmiddels op speciaal onderwijs. Beiden vertonen depressieve klachten en hebben erg veel moeite met de voortdurende ruzies van hun ouders. Alles lijkt een probleem te worden. Bas wil op voetbal bij de club waar zijn vader ook speelt. Moeder wil dit absoluut niet. De vriendin van vader is onlangs kleding met Aukje gaan kopen, moeder was razend hierover. Het lukt de ouders niet om hun ruzie als ex-partners in het belang van de kinderen te stoppen. De kinderen hebben een loyaliteitsprobleem en voelen zich er tussenin staan. Durven eigenlijk niet te laten zien aan hun ouders dat ze van hen allebei houden.

tante

Als de school CJG'ers van de scholen van Aukje en Bas door deze scholen worden gevraagd een gesprek met hen te hebben, wordt al snel duidelijk dat het voor de kinderen maar ook voor hun ouders belangrijk is dat er rust komt in deze situatie. In de gesprekken die ze met Aukje en Bas hebben horen ze allebei welke belangrijke rol oom en tante voor de kinderen spelen. Bij hen voelen ze zich veilig. De school CJG'ers, die contact met elkaar hebben gezocht, stellen de ouders voor om een netwerkberaad te organiseren waarbij zowel vader en moeder, de gezinsvoogd, de CJG'ers maar ook de broer van vader en zijn vrouw aanwezig zijn. Alle betrokkenen stemmen hier uiteindelijk mee in. Oom en tante weten in deze gesprekken de goede toon te raken en bieden aan de kinderen voor een periode van drie maanden op te vangen. In die tijd kunnen vader en moeder proberen hun onderlinge problemen op te lossen. Ze krijgen het advies om zich aan te melden voor Ouderschapsreorganisatie bij het maatschappelijk werk. Dit kan hen helpen om met behulp van een maatschappelijk werker weer als ouders met elkaar in gesprek te komen en in het belang van de kinderen afspraken te maken.

Bij een volgend netwerkberaad blijkt dat het de ouders lukt om met hulp van de maatschappelijk werker tot goede afspraken te komen over de kinderen. De ene week zullen de kinderen bij vader gaan wonen en de andere week bij moeder. Op deze manier kunnen de kinderen een band met zowel moeder als vader behouden. Bovendien geeft het vooral moeder de mogelijkheid om aan haar eigen problemen te werken onder begeleiding van een psycholoog. De gezinsvoogd blijft, tot zolang de rechter dit nodig vindt, contact houden. Vanuit de beide scholen blijven de school CJG'ers op de achtergrond aanwezig en beschikbaar voor de kinderen.

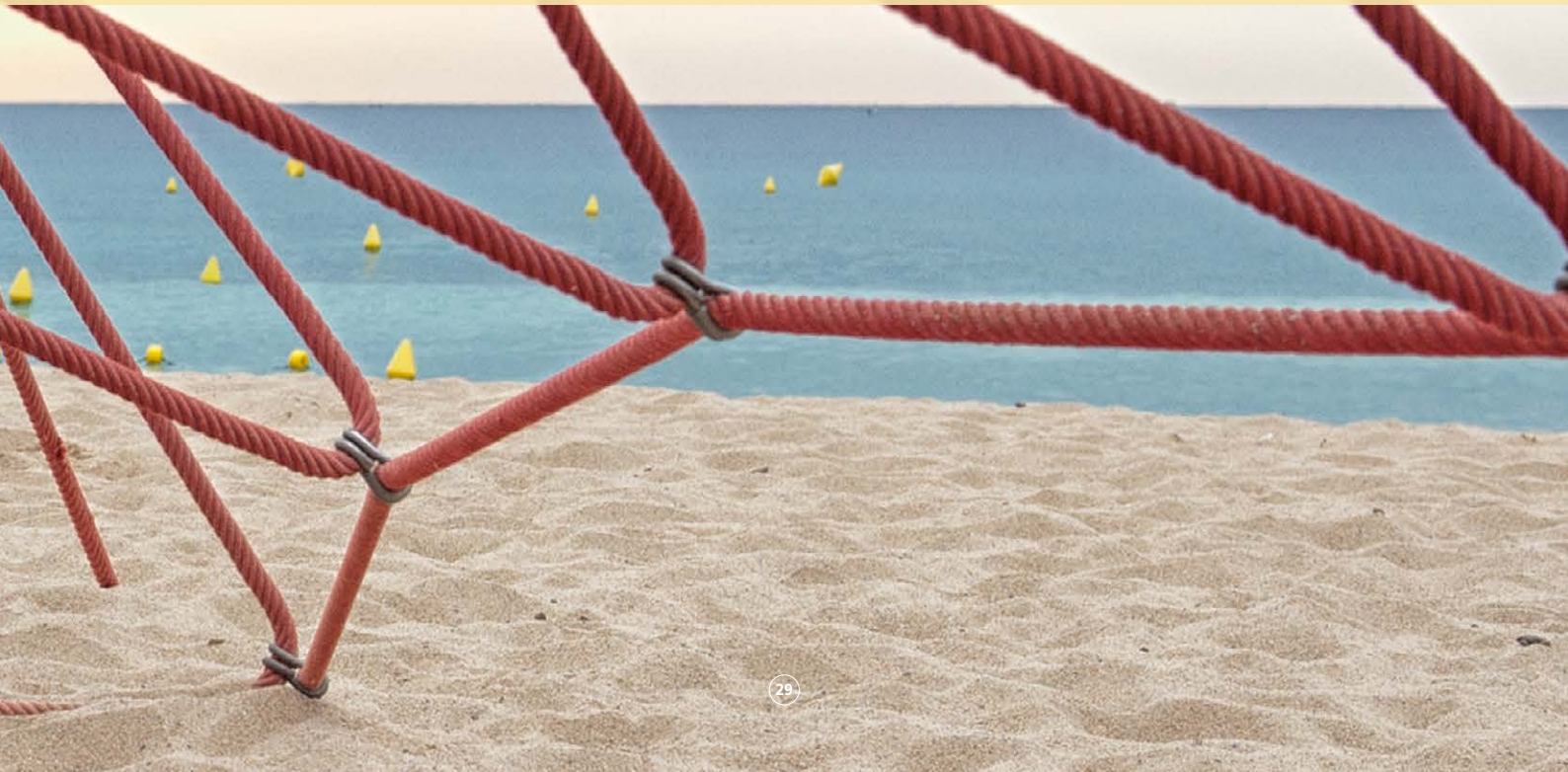

Tekst: Marijke den Hollander - Fotografie: Millie Broers
Cijfers: Jan-Fedde Bakker, Peter Dautzenberg - Ontwerp: Veldontwerp Roosendaal

instituut
voor maatschappelijk welzijn

Dit is een uitgave van het Instituut voor Maatschappelijk Welzijn Breda
Willemstraat 20 I 4811 AL Breda I Postbus 1089 I 4801 BB Breda I T 076 - 530 58 88
E mailbox@imwbreda.nl
www.imwbreda.nl

@IMWBreda
@budgetIMWBreda